

OPENINGSREDE VAN DE VOORZITTER, DR. H. VAN VLOTEN,
GEHOUDEN OP DE 38ste VOORJAARSVERGADERING
VAN DE KONINKLIJKE NEDERLANDSE BOSBOUW VERENIGING
GEHOUDEN TE APELDOORN OP 21 MEI 1964

Na de vorige vergadering van onze vereniging te Haarlem zijn ons door de dood ontvallen de leden C. Bos en dr J. A. van Steijn.

Dr J. A. van Steijn werd op waarderende wijze herdacht in het Nederlands Bosbouw Tijdschrift door ons lid G. Gerbranda en de Secretaris van de Redactie (N.B.T. 36 (2) 1964 (33—34 en 66)). Hij was mede-oprichter van onze vereniging en heeft haar gediend in twee perioden van 5 jaren als lid van het bestuur en als lid van de toenmalige commissie ter voorbereiding van wetenschappelijke cursussen. Na zijn afscheid als directeur van het Staatsbosbeheer heeft hij nog verscheidene jaren zijn krachten gegeven aan de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten.

Ik verzoek U in enige ogenblikken van stilte beide te herdenken.

Met gevoelens van vriendschap volgen wij allen het langzaam maar zeker voortschrijdende herstel van ons lid prof. dr J. F. Kools. Bij voortdoring volgen hem daarbij onze goede wensen. Wij missen hem in vele activiteiten en ook op onze vergaderingen slechts node.

Het is mij een vreugde hier onze gelukwensen te kunnen aanbieden aan mevrouw J. J. Hacke-Oudemans bij haar hoge koninklijke onderscheiding door de benoeming tot Eredame in de huisorde van Oranje ter erkenning van haar grote verdienste voor oudheidkunde, natuurbescherming en behoud van het Veluwe landschap.

In de vorige vergadering van onze vereniging was ik tot mijn grote spijt verhinderd aanwezig te zijn wegens een ongesteldheid opgedaan gedurende een kort verblijf in Straatsburg. Onze ondervoorzitter, ir A. Stoffels, geoefend als hij is in deze functie, was toen zo vriendelijk uw voorzitter te vervangen. Hij moest toen wel volstaan met de mededeling, dat de nieuwe directeur van het Staatsbosbeheer ook lid van de vereniging is. Ik acht het een voorrecht de heer Stoffels alsnog uit naam van de Koninklijk Nederlandse Bosbouw Vereniging van harte geluk en voldoening te wensen bij zijn nieuwe, verantwoordelijke taak.

De grote verantwoordelijkheid van allen die leiding geven aan behoud van het bos in al zijn veelzijdige functies in onze moderne samenleving — ik denk hierbij ook aan de verantwoordelijkheid die de Kon. Ned. Bosbouw Vereniging draagt — wordt in het volle licht voor ons geplaatst door de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren met het rapport over de financiële uitkomsten van bosbedrijven op haar verzoek samengesteld door ons

lid prof. dr Becking, wat de recente ontwikkeling aangaat, aangevuld door ir Memelink van de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij. Een en ander werd gepubliceerd in het Nederlands Bosbouw Tijdschrift, evenals het advies van het Bosschap aan onze Regering.

Annex daarmede hebt U kunnen lezen van de uitvoerige besprekingen in een openbare zitting van het bestuur van het Bosschap voor de definitieve verzending van bedoeld advies, daarin wordt gepleit voor enige maatregelen deels op grond van de nieuwe Boswet, maar ook een voorstel gedaan om eigenaren van bosbezittingen, die hun bossen openstellen voor het publiek, een vergoeding per ha en per jaar toe te kennen ten laste van de gemeenschap. Dit onafhankelijk van verder noodzakelijke faciliteiten op het gebied van de belastingen, zoals de vermogenbelasting en de successie-rechten, die in een herziening van de Natuurschoonwet 1928 geregeld zullen moeten worden. Gelukkig is een interdepartementale commissie reeds ingesteld die deze herziening zal voorbereiden. Hoever deze commissie met haar werk is gevorderd, is mij niet bekend.

Een ding is zeker, de situatie van het Nederlandse Bos is kritiek en er moet worden gezocht naar een afdoende en spoedige oplossing.

Maar, dames en heren, wij staan in een dergelijke situatie niet alleen. Ook in het buitenland is men geconfronteerd met soortgelijke problemen. In E.E.G.-verband is men bezig materiaal te verzamelen over de financiële uitkomsten van bosbedrijven en ook in landen als Duitsland en Frankrijk vertonen voorlopige cijfers eenzelfde verontrustend beeld als in Nederland.

Verder is op initiatief van een der hoogleraren aan de Bosbouw-Hogeschool in Zweden hetzelfde onderwerp aan de orde gesteld op een bijeenkomst in München waarbij onderzoekers uit verschillende landen begonnen zijn met de opzet van een vergelijkend onderzoek op dit gebied. Als adviseur van de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren nam hieraan deel prof. dr Becking. Het spreekt vanzelf dat de maatregelen die een Staat-lid van de E.E.G. treft moeten passen in het kader van de afspraken die in Brussel door de zes landen worden gemaakt.

Gelukkig staan wij ook wat de pogingen om het bos te behouden betreft, niet alleen. Er wordt in de pers meer dan voorheen aandacht besteed aan het behoud van het bos, omdat het eenvoudig onmisbaar is voor natuurbehoud, landschapsschoon en recreatie. Zo zorgde het Staatsbosbeheer voor publiciteit van de opening van een toeristische autoweg in de boswachterij Nunspeet. Hiervan gaf het Algemeen Handelsblad een verslag onder de titel „Verpozing voor steeds harder hollende maatschappij — Bermrecreatie krijgt verfijnde vorm in Veluwe bossen”. Ook de Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten heeft in haar jaarvergadering op maatregelen aangedrongen op korte termijn. De recreatiedag van de ANWB, waar het bestuur van onze vereniging was vertegenwoordigd, heeft zonder twijfel ertoe bijgedragen aan het publiek duidelijk te maken, welke belangen op het spel staan.

Hoe belangrijk deze vraagstukken ook in andere landen worden geacht, moge U nog blijken uit de plannen van de International Union of Research

Organizations. Men is begonnen met de voorbereidingen van het oprichten van een Sectie „Research on Recreation and Wild Life”.

Het is duidelijk dat ook de K.N.V.B. moet gaan beseffen, dat ook de bosbouw in Nederland meer omvat dan wat men vroeger in beperkte zin daaronder begreep. Wij zullen daarover straks nog van gedachten kunnen wisselen (punt 9 van de agenda). Onze commissie voor de herziening van statuten en huishoudelijk reglement zal daaruit de nodige veranderingen kunnen afleiden. Onze secretaris heeft het in zijn toelichting bij dit agenda-punt duidelijk gesteld. De K.N.B.V. zal moeten overwegen „haar koers te wijzigen”, wil zij haar verantwoordelijkheid waar maken. Ik zou hieraan, willen toevoegen, dat het terrein van haar werkzaamheid, duidelijk omschreven, zal moeten worden verbreed. Dit met behoud van de bosbouw in de engere zin.

Ik meen te mogen zeggen, dat het meer dan ooit nodig is — en hier komt het aan op de persoonlijke verantwoordelijkheid van iedere beseigenaar en beheerder — gebruik te maken van de resultaten van het onderzoek. Daartoe behoort een excellent voorgelichte voorlichtingsdienst, die met toewijding en psychologische kennis zijn taak vervult. Daartoe behoort ook een bundeling van krachten, die de kleinere beseigenaren kunnen nastreven in de vorm van coöperaties.

Een belangwekkende ontwikkeling geeft ten slotte de populierenteelt te zien.

De Nederlandse papierindustrie maakt zich in toenemende mate zorgen over haar grondstoffenvoorziening; er is een stijgend tekort aan papierhout in Europa te verwachten en er is een toenemende integratie in de Scandinavische papierindustrie. De Vereniging van Nederlandse Papierfabrikanten is daarom begonnen met de bestudering van de mogelijkheden om de productie van papierhout in Nederland te bevorderen. Deze bestudering en het stimuleren zelf zal zeer waarschijnlijk worden voortgezet in een binnenkort door de papierindustrie op te richten stichting. Over details betreffende deze en andere plannen op het gebied van de grondstoffenvoorziening konden nog geen mededelingen worden gedaan. Het is U bekend dat ons lid ir H. A. van der Meiden door de Nederlandse Papierindustrie werd aange- trokken om deze plannen verder te ontwikkelen.

Tenslotte nog een enkel woord over de Nederlands Nationale Populieren Commissie, waarin ir F. W. Burger onze vereniging vertegenwoordigt. Haar werkzaamheden spelen zich in bijzondere mate af in de werkgroepen. Op advies van een dezer werkgroepen verleent de commissie steun bij de oprichting van een populair populierenblad, dat binnenkort zal verschijnen. Het blad is bestemd voor informatie aan alle populieren-gebruikers met inbegrip van het landbouwende deel van onze bevolking, dat bij de populier hoe langer hoe meer geïnteresseerd zal worden. Bedoelde werkgroep verleent ook hulp bij het stichten van verenigingen, zoals „De Limburgse Populieren Pioniers”.

Volledigheidshalve vermeld ik nog het in ons tijdschrift reeds aangekon-